

เกร็ดความรู้ : ตราสารหนี้ชนิดต่างๆ

ในสัปดาห์ที่แล้วเราได้มาคุยกันถึงตราสารหนี้ชนิดต่างๆที่เรียงตามตัวอักษรตั้งแต่ Adjustable Rate Note หรืออีกชื่อหนึ่งคือ Floating Rate Note (FRN) จนกระทั่งถึง Fixed-Rate Bond ซึ่งเป็นชนิดที่แพร่หลายที่สุดในบ้านเรา คราวนี้เรามาคุยกันต่อถึงตราสารหนี้ชนิดอื่นๆอีก ในช่วงแรกนี้เราจะคัดเลือกคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับตราสารหนี้ที่จะมีออกใช้ในบ้านเราก่อน ตราสารหนี้แปลกๆในต่างประเทศเราจะมาคุยกันวันหลัง สัปดาห์นี้จะเริ่มจากคำว่า Government Bond ไปจนถึง Securitization ซึ่งเป็นที่คิดปึกในวงการการเงินระดับอินเตอร์โดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกาและเริ่มมีใช้ในบ้านเราแล้ว

Government Bond หรือ พันธบัตรภาครัฐ หมายถึงตราสารหนี้ระยะยาวที่ออกโดยรัฐบาล

Inverse Floater เป็นตราสารหนี้ชนิดหนึ่งที่ผู้อัตราดอกเบี้ยที่ต้องจ่ายไว้กับดอกเบี้ยอ้างอิง แต่ต่างจากตราสารหนี้ที่จ่ายดอกเบี้ยแบบลอยตัวที่ผู้อัตราดอกเบี้ยที่จ่ายจะแปรผกผันกับอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง

Junior Bond or Subordinated Debenture หรือหุ้นกู้ด้อยสิทธิ คือหุ้นกู้ประเภทที่ผู้ถือมีสิทธิได้รับชำระคืนเงินภายหลังเจ้าหนี้ทั่วไปและภายหลังหุ้นกู้ชนิดอื่น ในกรณีที่บริษัทผู้ออกหุ้นกู้นั้นล้มละลาย

Option Free Bond หรือหุ้นกู้ที่จ่ายดอกเบี้ยคงที่และปราศจากสิทธิแปลงอื่น หุ้นกู้ที่จ่ายดอกเบี้ยในอัตราคงที่ตามที่กำหนด

PO (principal-only) Security เป็นตราสารหนี้ที่ไม่จ่ายดอกเบี้ย การเสนอขายตราสารหนี้ประเภทนี้จะเสนอขายด้วยราคาส่วนลด

Premium Bond เป็นตราสารหนี้ซึ่งมีราคาสูงกว่าราคาหน้าตั๋ว

Puttable Bonds and Adjustable Tender Securities คือตราสารหนี้ที่ให้สิทธิแก่ผู้ออกเป็นระยะ ๆ ในการปรับเปลี่ยนระยะเวลาในการไถ่ถอนตราสารคืน ในขณะที่เดียวกันก็ให้สิทธิแก่นักลงทุนในการไถ่ถอนตราสารคืน ซึ่งในกรณีนี้จะเป็นการปกป้องนักลงทุนในกรณีที่อันดับความน่าเชื่อถือขององค์กรผู้ออกลดลง ในขณะที่คุณสมบัติส่วนแรกจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อองค์กรผู้ออก ทำให้เป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายแก่องค์กร

Puttable - Extendible Notes ตราสารหนี้ที่ให้สิทธิแก่ผู้ออกในการเลือกที่จะไถ่ถอนตราสาร ณ ราคาพาร์หรือเลือกที่จะเลื่อนอายุของตราสารออกไปตามที่ได้มีการตกลงกันไว้ ณ ทุก ๆ งวดของการจ่ายดอกเบี้ย ในขณะที่เดียวกันนักลงทุนก็มีสิทธิที่จะบังคับไถ่ถอนตราสารก่อนกำหนดหากเห็นว่าข้อตกลงใหม่นี้ไม่เหมาะสม นอกจากนั้นตราสารชนิดนี้ยังให้สิทธิแก่นักลงทุนในรูปของ Series of Put Options ซึ่งจะช่วยนักลงทุนในกรณีที่อันดับความน่าเชื่อถือขององค์กรผู้ออกลดลง ซึ่งสิทธินี้นักลงทุนไม่สามารถหาได้จากที่อื่นเนื่องจากในปัจจุบันยังไม่มีตลาดสำหรับ Option ของตราสารหนี้ในระยะยาว

Puttable Bond หุ้นกู้ที่ผู้ถือมีสิทธิเรียกคืนเงินกู้อ่อนครบกำหนด หุ้นกู้ที่ผู้ออกให้สิทธิแก่ผู้ออกในการไถ่ถอนหุ้นกู้ก่อนครบกำหนด ซึ่งผู้ออกสามารถเลือกที่จะไถ่ถอนหรือไม่ก็ได้ เช่น หากผู้ออกเห็นว่าอันดับความน่าเชื่อถือของผู้ออกลดลง ผู้ออกอาจเลือกใช้สิทธิในการขอให้ผู้ออกไถ่ถอนหุ้นกู้ชนิดนี้

Securitization คือหุ้นกู้ที่เกิดจากการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ หุ้นกู้ที่เกิดจากกระบวนการแปลงสินทรัพย์ให้เป็นหลักทรัพย์ โดยผู้ออกจะได้รับกระแสเงินสดจากตัวสินทรัพย์ที่นำมาแปลงนั้น โดยปกติหุ้นกู้ประเภทนี้จะมีอันดับความน่าเชื่อถือสูงเนื่องจากมีตัวสินทรัพย์ที่นำมาแปลงนั้นค้ำประกันหรือมีกระบวนการเพิ่มเติมอันดับความน่าเชื่อถืออื่น ๆ

(Credit Enhancement) ตราสารชนิดนี้มีความสำคัญเชิงเศรษฐกิจเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการเปิดโอกาสให้สินทรัพย์ซึ่งมีการเปลี่ยนมือได้ยากให้กลายเป็นหลักทรัพย์ที่สามารถซื้อขายเปลี่ยนมือได้ง่าย เป็นการเพิ่มสภาพคล่องและทำให้สถาบันการเงินต่าง ๆ ที่มีสินทรัพย์เหล่านี้สามารถทำการแปลงเป็นหลักทรัพย์เป็นการลดภาระในการดำรงเงินกองทุนและเพิ่มเงินสดเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินการ ดังนั้นในประเทศสหรัฐอเมริกา ตลาดตราสารหนี้ชนิดนี้จึงเป็นตลาดที่มีอัตราการเติบโตที่สูงกว่าตราสารหนี้ชนิดอื่น ๆ